

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Cob/184/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221201315
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Fulcová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1221201315.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Fulcovej a členiek senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Mgr. Miriam Plavčákovej, v právnej veci žalobcu: BFF Central Europe s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 44 414 315, zastúpeného: Mgr. Tomáš Čentěš, PhD., advokát, so sídlom Stará Vajnorská 2672/90, Bratislava, IČO: 42 124 182, proti žalovanému: Univerzitná nemocnica Bratislava, so sídlom Pažitková 1835/4, Bratislava, IČO: 31 813 861, o zaplatenie 226.929,70 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č. k. B2-22Cb/39/2021 - 406 zo dňa 06.05.2024, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Mestského súdu Bratislava III č. k. B2-22Cb/39/2021 - 406 zo dňa 06.05.2024 potvrdzuje.

II. Žalobcovi súd proti žalovanému priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel a druhým výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol nárok žalobcu na zaplatenie v záhlaví tohto rozhodnutia špecifikovanej istiny s príslušenstvom titulom regresného nároku ručiteľa.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

„7. Súd vyhodnotil žalobu uplatnený nárok v súlade s predloženými listinnými dôkazmi a citovanými zákonnými ustanoveniami a dospel k záveru, že tento je skutkovo i právne v celom rozsahu opodstatnený. Zo skutkových tvrdení strán sporu, ako aj z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca disponuje voči žalovanému 145 pohľadávkami, ktoré pôvodný veriteľ vyfakturoval žalovanému 145 faktúrami. Každou faktúrou bola fakturovaná samostatná pohľadávka. Tieto pohľadávky predstavujú odplatu za dodané zdravotnícke materiály, tovary a služby. Každá z týchto pohľadávok má svoj samostatný základ a odlišnú dobu splatnosti. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému pohľadávky, ktoré pôvodne patrili spoločnosti INTRAVENA s.r.o. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že na základe zmluvy o poskytovaní finančných služieb č. R/01/2020 žalobca vydal dňa 18.05.2020 ručiteľské vyhlásenie, v ktorom spoločnosti INTRAVENA s.r.o. vyhlásil, že uspokojí jej pohľadávky, pokiaľ tieto nebudú uspokojené žalovaným do výšky 2 mil. eur. Medzi žalobcom a žalovaným nebolo sporné, že spoločnosť INTRAVENA s.r.o. dodala žalovanému tovary a služby v celkovej sume 226.929,70 eur, ktoré žalovaný neuhradil. Medzi stranami nebolo sporné, že medzi žalovaným a spoločnosťou INTRAVENA s.r.o. existoval obchodnoprávny vzťah, kde uvedená spoločnosť na základe objednávok dodávala žalovanému zdravotnícky materiál, iný tovar a služby, pričom žalovaný sa zaviazal tejto spoločnosti zaplatiť odplatu. Žalovaný v konaní nepopieral ani to, že má voči tejto spoločnosti splatné záväzky, s ktorých úhradou sa dostal do omeškania. Napriek uvedenému žalovaný žalobcom uplatnený

nárok neuznal, keďže mal za to, že ručenie za plnenie žalovaného bolo so spoločnosťou INTRAVENA s.r.o. dojednané v rozpore so zákonom a žalobcovi nárok na regresné plnenie nevznikol. Žalovaný ďalej v konaní v rámci svojej obrany uviedol, že žalobca vôbec nepreukázal, že za žalovaného skutočne plnil. Žalobca sa domáhal zaplatenia žalovanej istiny titulom nároku ručiteľa na úhradu platieb, ktoré za žalovaného plnil spoločnosť INTRAVENA s.r.o., a to na základe ručiteľského vyhlásenia zo dňa 18.05.2020. Ručiteľské vyhlásenie žalobcu malo byť dojednané vychádzajúc z ustanovenia § 303 Obchodného zákonníka. Toto zákonné ustanovenie identifikuje podstatné náležitosti ručiteľského vyhlásenia, medzi ktoré zaraďuje riadne označenie dotknutých subjektov (teda veriteľa, dlžníka ako aj ručiteľa) a samotné vyhlásenie zo strany ručiteľa o splnení záväzku veriteľovi za splnenia podmienky, že dlžník tak neurobí sám. V uvedenom vyhlásení musí ručiteľ riadnym a nezameniteľným spôsobom zároveň označiť aký konkrétny záväzok sa zaväzuje za dlžníka veriteľovi splniť a v akom rozsahu. Zákon zároveň stanovuje povinnú písomnú formu pre tento právny úkon. Označenie záväzku, ktorý sa zabezpečuje ručením sa považuje za určité, ak obsahuje jeho vymedzenie takým spôsobom, aby nebol zameniteľný s iným záväzkom. Musí byť teda zrejme, o aký záväzok ide a to jeho presnou identifikáciou z hľadiska obsahu. Rozsahu i právneho dôvodu. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že ručiteľský záväzok žalobcu nebol dostatočne určitý, ani že by nemal spĺňať všetky zákonom stanovené náležitosti a preto by mal byť neplatne dojednaný. Z ručiteľského vyhlásenia žalobcu jasne vyplýva označenie dotknutých subjektov, ako aj riadna identifikácia nárokov, ktorým sa ručenie poskytuje. Žalobca vyhlásil, že poskytuje ručenie z potvrdených objednávok tovaru a služieb uzavretých medzi veriteľom a dlžníkom a uviedol aj do akej súhrnnej výšky ručenie poskytuje (2 mil. eur). Z ručiteľského vyhlásenia je zároveň zrejme, na aké konkrétne pohľadávky sa toto vyhlásenie vzťahuje, keďže ide o pohľadávky, ktoré sú jednoznačne a konkrétne vymedzené v zmluve o poskytovaní finančných služieb. Ďalej sa ručiteľ zaviazal, že veriteľovi plnenie poskytne na základe jeho písomnej výzvy za predpokladu, že dlžník svoj záväzok voči veriteľovi nesplní. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného o neurčitosti právneho úkonu ručiteľského vyhlásenia, nakoľko z neho vyplývajú všetky podstatné náležitosti ručiteľského vyhlásenia. Určitosti takéhoto právneho úkonu nebráni, ak ručiteľ vymedzil len hornú hranicu výšky istiny, ktorú ručením zabezpečuje, ak jasne identifikoval, že sa má jednať o ručenie za plnenie z objednávok, dojednaných z konkrétnej zmluvy o poskytnutí finančných služieb. V akej miere totižto veriteľ využije zabezpečenie svojej pohľadávky poskytnutej mu z ručenia je v zmysle zákona čisto na uvážení veriteľa, ktorý je v zmysle § 305 Obchodného zákonníka povinný ručiteľovi oznámiť výšku svojej zabezpečenej pohľadávky. Práve oznámením veriteľa o tejto výške sa definitívne naplní požiadavka identifikácie nároku, v tomto prípade najviac však do výšky určenej v ručiteľskom vyhlásení. Tým, že ručiteľ splní veriteľovi dlžníkov dlh, zaniká právo veriteľa domáhať sa ďalej úhrady tejto pohľadávky, a to nielen voči dlžníkovi, ale (prípadne) aj voči ďalším osobám, ktoré túto pohľadávku svojím majetkom zabezpečovali. Inak povedané zaniká tým veriteľova pohľadávka voči dlžníkovi. Úprava obsiahnutá v ustanovení § 308 Obchodného zákonníka, ktorá sa v právnej praxi nazýva zákonná cesia, tomuto názoru zodpovedá. Od iných spôsobov prechodu alebo prevodu pohľadávky sa zákonná cesia veriteľových práv na ručiteľa založená tým, že ručiteľ uspokojí veriteľovu pohľadávku namiesto dlžníka líši práve tým, že pohľadávka pôvodného (priameho) veriteľa týmto uspokojením zaniká (inak by sa ručiteľ svojho záväzku plniť nezbavil a k zákonnej cesii predpokladanej ustanovením § 308 Obchodného zákonníka by nedošlo). Ručiteľ, ktorý uhradil záväzok dlžníka sa stáva namiesto „uspokojeného“ veriteľa „novým“ veriteľom dlžníka v rozsahu, v akom uhradil záväzok; súčasne „vzniká ručiteľovi nové právo voči veriteľovi“. Tomu napokon nasvedčuje aj vlastná dikcia ustanovenia § 308 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ručiteľ splnením záväzku „nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa“. Pokiaľ ručiteľ veriteľovi neplní, nemá žiadny peňažný nárok voči dlžníkovi (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 9. júna 2005, sp. zn. 29 Odo 563/2003). Prechod pohľadávky podľa § 308 Obchodného zákonníka tak nemožno stotožňovať s postúpením pohľadávky. Ani prípadný zákaz postúpenia pohľadávky nebráni vzniku účinkov podľa § 308 Obchodného zákonníka. Dôsledkom ručiteľského vyhlásenia nie je prechod záväzkov. Vznikom ručiteľského vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom sa osoba veriteľa nemení. Zabezpečenie pohľadávky ručením nijako nemení postavenie dlžníka. Dlžník sa nedostáva do horšej povinnosti a aj v prípade, ak nastanú účinky 308 Obchodného zákonníka. Cesii veriteľových práv môže navyše dlžník (na rozdiel od postúpenia pohľadávky) účinne zabrániť riadnou úhradou pohľadávky. Dohodnutý zákaz postúpenia pohľadávky nie je prekážkou zabezpečenia takejto pohľadávky a prirodzene ani nespôsobuje neplatnosť ručiteľského vyhlásenia. V prípade, ak ručiteľ splní záväzok, ktorý je predmetom ručenia, nadobúda postavenie veriteľa voči dlžníkovi a zároveň mu vzniká právo požadovať od veriteľa doklady potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi (§ 308 Obchodného zákonníka). Ručiteľ však nenadobúda nárok, ktorý mal veriteľ voči dlžníkovi, ale nárok (nový) na náhradu plnenia poskytnutého veriteľovi. Prirodzene účinky v zmysle §

308 Obchodného zákonníka nastávajú až v prípade, ak ručiteľ veriteľovu pohľadávku splní namiesto dlžníka. Žalobca v priebehu konania predložil súdu dôkaz, z ktorého je jednoznačne zrejmé, že došlo k splneniu ručiteľského záväzku žalobcu voči veriteľovi INTRAVENA s.r.o., a to na základe dohody o vzájomnom započítaní záväzkov a pohľadávok zo dňa 30.12.2020 (v spise na č.l. 133), čiže v zmysle § 308 Obchodného zákonníka prešlo na žalobcu právo domáhať sa zaplatenia predmetných pohľadávok voči žalovanému.

8. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa nadobudnutia pohľadávok pôvodného veriteľa voči nemu ručiteľom (subrogácia), keďže sa má v skutočnosti jednať o simulovaný právny úkon, ktorým mal byť zastretý skutočný zmluvne zakázaný právny úkon postúpenia pohľadávky súd uvádza, že postúpenie pohľadávky podľa ust. § 524 Občianskeho zákonníka je vo svojej podstate odlišným inštitútom a absolútne nezávislým na inštitúte ručenia v zmysle ust. § 303 Obchodného zákonníka. Ručenie je zabezpečovacím inštitútom, pričom podstatou postúpenia pohľadávky je zmena v osobe veriteľa. Dohoda o zákaze postúpenia pohľadávky na základe pokynu Ministerstva zdravotníctva SR č. 7/2017, ktorá má vylučovať zmluvné postúpenie pohľadávok, nemôže mať vplyv na platnosť ručiteľského vyhlásenia. Žalobca sa vystavením písomného ručiteľského vyhlásenia nedopustil konania v rozpore s právnymi predpismi. Vystavenie ručiteľského vyhlásenia nepredpokladá aktivitu zo strany pôvodného veriteľa či dlžníka, preto sa zákaz postúpenia nemôže na jednostranný právny úkon ručiteľa vzťahovať. Okrem toho, v danom prípade sa jedná o peňažnú pohľadávku, ktorá nie je spätá s osobou pôvodného veriteľa. Jej obsahom je povinnosť dlžníka plniť svoj záväzok v peniazoch a právo veriteľa požadovať peňažné plnenie. Plnením pohľadávky ručiteľom sa postavenie dlžníka nezhoršuje a z toho plynúce zmena v osobe veriteľa peňažnej pohľadávky nemá vplyv na jej obsah.

9. Je nesporné, že žalovaný je so splnením peňažného záväzku v omeškaní, preto žalobcovi vzniklo právo požadovať úrok z omeškania. Nakoľko jeho výšku nemali zmluvné strany v zmluve dohodnúť, jeho výšku je potrebné určiť na základe zákona. Žalobcom požadovaná a súdom aj priznaná výška úroku z omeškania je plne v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, keďže úroková sadzba ECB bola v rozhodnom období 0,00 % ročne. Dôvodný je preto nárok žalobcu na kapitalizovaný úrok z omeškania ku dňu 28.02.2021 v sume 3.357,24 eur a od 01.03.2021 vo výške 9 % ročne zo sumy plnenia 226.929,70 eur do zaplatenia. Súd sa zároveň stotožnil s tvrdením žalobcu, že v dôsledku subrogačných účinkov plnenia z ručenia v zmysle Obchodného zákonníka nie je daný žiaden právny dôvod k tomu, aby došlo k pozastaveniu plynutiu úrokov z omeškania vo vzťahu k predmetným istinám pohľadávok, ktorých vlastníkom je teraz žalobca. Práve naopak, žalobcovi prislúcha príslušenstvo k týmto istinám, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni plnenia z ručenia pôvodnému veriteľovi žalovaného (v danom prípade vzájomným započítaním pohľadávok medzi ručiteľom a veriteľom). Narastanie úrokov z omeškania je možné zastaviť len plnením zo strany žalovaného dlžníka žalobcovi ako veriteľovi v dôsledku akcesorickej povahy príslušenstva pohľadávky. Ak totiž dochádza k cesii záväzku dlžníka voči pôvodnému veriteľovi na ručiteľa, neexistuje žiaden zákonný dôvod, prečo by mal dlžník získať výhodu pozastavenia plynutia jeho omeškania so zaplatením dluhu, a to v dôsledku solučných účinkov plnenia ručiteľom miesto dlžníkom. Napokon z ustanovenia § 308 je zrejmé, že ručiteľ, ktorý splní záväzok, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa a je oprávnený požadovať všetky doklady a pomôcky, ktoré má veriteľ a ktoré sú potrebné na uplatnenie nároku voči dlžníkovi, čiže podľa názoru súdu inštitút úrokov z omeškania nevynímajúc.

10. Vzhľadom k tomu, že je žalovaný v omeškaní, popri úroku z omeškania žalobcovi vznikol aj nárok na zaplatenie paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 5.800,- eur (145 pohľadávok x 40,- eur). K problematike priznávania paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Súdneho dvora: „1. Článok 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/ES zo 16. februára o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách sa má vykladať v tom zmysle, že: minimálna paušálna suma vo výške 40 eur ako náhrada nákladov veriteľa na vymáhanie vzniknutých v dôsledku oneskorenej platby dlžníka je splatná za každú obchodnú transakciu nezaplatenú po termíne splatnosti a uvedenú na faktúre, vrátane prípadu, keď je táto faktúra spomedzi ďalších faktúr predmetom jednej administratívnej sťažnosti alebo žaloby.“ (rozsudok Súdneho dvora z 20.10.2022 vo veci C-585/20) „29. Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 smernice 2011/7 v spojení s článkom 3 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ak jedna a tá istá zmluva upravuje opakujúce sa dodávanie tovaru alebo poskytovanie služieb, pričom sa za každé dodanie alebo poskytnutie musí zaplatiť v stanovenej lehote, veriteľovi prináleží za každú oneskorenú platbu suma 40 eur ako minimálna paušálna náhrada nákladov na vymáhanie.“ (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-370/21 z 1.12.2022) Rovnaký právny názor je aj súčasťou rozhodovacej praxe najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, a to konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2022 sp. zn. 2Obdo/59/2021, ktorým

bola nastolená právna otázka vyriešená, a to dokonca ustálené, keď najvyšší súd svoj právny názor k právnej otázke (odpoveď na to ako má byť právna otázka riešená) publikoval v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (I. ÚS 115/2020) č. 1/2023 pod poradovým č. 11, v ktorom bol vyslovený nasledovný právny názor: „I. Veriteľ má nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávok podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 Nariadenia Vlády SR č. 21/2013 Z.z. vo výške 40,- eur za každú pohľadávku, ktorá je predmetom samostatnej faktúry za dodávku tovaru alebo poskytnutie služby, a to aj v prípade, že si pohľadávky uplatňuje spoločne v jednom súdnom konaní. Takáto faktúra musí zodpovedať jednej ucelenej obchodnej transakcii smerujúcej k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu, teda nesmie byť účelovo delená. II. Výška náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka je určená paušálne a nezávisí na dĺžke omeškania s úhradou pohľadávky, ani na výške pohľadávky. Táto náhrada je splatná ex lege po uplynutí lehoty splatnosti pohľadávky.“ V súlade s uvedeným súd priznal žalobcovi nárok na paušálnu náhradu za každú jednu priznanú samostatne fakturovanú pohľadávku.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, na základe ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže v tomto konaní mal plný úspech vo veci žalobca, súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 261 ods. 1 a 2, § 265, § 303, § 304 ods. 2, § 308, § 324 ods. 1, § 332 ods. 1 a 2, § 369 ods. 1 a 2 a § 369c ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 121 ods. 3, § 488, § 489 a § 494 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie č. 21/2013 Z. z.“). O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

5. Proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III č. k. B2-22Cb/39/2021 - 406 zo dňa 06.05.2024, podal včas odvolanie žalovaný, ktorý namietal vydaný rozsudok v celom jeho rozsahu. Žalovaný vymedzil odvolacie dôvody ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) /iná vada konania/, f) /nesprávne skutkové zistenia/ a písm. h) /nesprávne právne posúdenie/ CSP.

6. Žalovaný súdu vyčítal najmä nesprávne právne posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorej nedostatok v priebehu prvoinštančného konania opakovane namietal. Súd sa nedostatočne vysporiadal so vznesenými námietkami ohľadne neunesenia dôkazného bremena žalobcu, ktorý v konaní nepreukázal zaplatenie žalovanej istiny pôvodnému veriteľovi žalovaného titulom ručenia, hoci tak s poukazom na zásadu koncentrácie dôkazov (§ 132 ods. 3 CSP) mohol urobiť už pri podaní žaloby, a preto bol daný dôvod na zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

7. Žalovaný na podporu uvedenej argumentácie poukázal na rozhodnutie bývalého Okresného súdu Bratislava II č. k. 25Cb/177/2020 - 123 zo dňa 21.06.2022, vydané v skutkovo obdobnej veci medzi totožnými stranami sporu, ktorým súd nárok žalobcu zamietol: „32. ... žalobca nevykonal procesný úkon predloženia nových dôkazných prostriedkov (potvrdenie o úhrade plnenia z titulu ručenia) včas, nakoľko sa jednalo o dôkazný prostriedok, ktorý s ohľadom na rýchlosť a hospodárnosť konania mohol predložiť už skôr. Predloženie potvrdenia o úhrade ručiteľského záväzku veriteľovi až na pojednávaní dňa 21.06.2022 nemožno za žiadnych okolností zaradiť medzi výnimku zo sudcovskej koncentrácie konania, ako je napr. reakcia na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, pretože preukázanie takéhoto plnenia je základným predpokladom na preukázanie vzniku regresného nároku voči dlžníkovi. Pokiaľ teda žalobca nepreukázal súdu včas všetky relevantné a rozhodujúce skutočnosti, nemohol uniesť dôkazné bremeno svojich tvrdení. Predloženie potvrdenia o úhrade až na pojednávaní dňa 21.06.2022 je (berúc do úvahy predmet konania) je v rozpore s procesnou ekonómiou konania a vyžadovalo by si ďalšie procesné úkony zo strany súdu, jednak vykonaním oneskorene predložených listinných dôkazov ako aj poskytnutia ďalšieho časového priestoru protistrane na vyjadrenie sa k týmto navrhnutým a vykonaným dôkazom, aby súd zabezpečil procesnú rovnosť strán sporu. Vzhľadom na uvedené, súd uplatňujúci sudcovskú koncentráciu konania nepripustil vykonanie ďalších navrhnutých dôkazov zo strany žalobcu, ktoré boli navrhnuté oneskorene, nakoľko sa jednalo o dôkazy, ktoré žalobca ako subjekt zaťažený dôkazným bremenom bol povinný predložiť do konania už skôr a túto možnosť mal zo strany súdu poskytnúť v dostatočnom rozsahu. S poukazom na uvedené preto súd ustálil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení a preto jeho žalobe nebolo možné vyhovieť.“

8. Žalovaný zotrval na tvrdení, že inštitút ručenia v skutočnosti predstavoval simulovaný právny úkon, ktorým mal byť zastretý zmluvne zakázaný právny úkon postúpenia pohľadávky s poukazom na § 524 a § 525 ods. 2 OZ. Objednávku, ktorá obsahuje zákaz postúpenia pohľadávok je možné považovať za právny úkon oferty. V prípade, ak dodávateľ odošle na základe takto vystavenej objednávky (obsahujúcej zákaz postúpenia pohľadávky bez súhlasu žalovaného na tretiu stranu) objednávateľovi tovar (v časovej nadväznosti na vystavenú objednávku) je možné jeho konanie považovať za prijatie návrhu na uzatvorenie zmluvy (vrátane uvedeného zákazu o postúpení pohľadávky). K akceptácii oferty môže dôjsť aj konaním, tzv. konkludentným spôsobom, ako to potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo/5298/2007 zo dňa 27.03.2008.

9. Keďže pôvodný dodávateľ výslovne neodmietol klauzulu o zákaze postúpenia pohľadávok najneskôr v čase dodania predmetných liekov, resp. zdravotníckeho materiálu, bol medzi pôvodným veriteľom a žalovaným ako dlžníkom platne dohodnutý zákaz postúpenia pohľadávok na tretiu osobu v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Bez súhlasu žalovaného (po predchádzajúcom písomnom súhlase Ministerstva zdravotníctva SR), tak v takomto prípade pôvodní veritelia nemohli platne postúpiť pohľadávky na žalobcu, a tí sa tak postúpením nemohli stať novými veriteľmi predmetných pohľadávok. Na základe uvedeného je na takýto úkon (ručiteľský záväzok žalobcu) potrebné hľadiť ako absolútne neplatný v zmysle § 39 OZ.

10. Neplatný je potom aj uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému, keďže skutočnou vôľou ručiteľa (žalobcu) a pôvodného veriteľa bolo postúpenie pohľadávok voči dlžníkovi (žalovanému), ktoré je však v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané pre existenciu dohody medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom, ktorá vylučuje takéto postúpenie.

11. O úmysle žalobcu a pôvodného veriteľa zastrieť postúpenie pohľadávok svedčí aj skutočnosť, že žalobca začal používať ručenie na získanie pohľadávok voči zdravotníckym organizáciám (vrátane žalovanej) podriadeným Ministerstvu zdravotníctva SR vo všetkých prípadoch, odkedy tieto zdravotnícke organizácie na základe Príkazu ministra zdravotníctva SR č. 7/2017 vložili do svojich zmluvných vzťahov s dodávateľmi liekov a zdravotníckeho materiálu klauzulu o zákaze postúpenia pohľadávok bez súhlasu príslušnej zdravotníckej organizácie.

12. Proti ručiteľskému vyhláseniu zo dňa 18.05.2020 žalovaný vzniesol aj námietku neurčitosti zabezpečeného záväzku, ktorý musí byť identifikovaný takým spôsobom, aby nedošlo k jeho zámene s iným záväzkom. Dôležitá je jeho presná identifikácia z hľadiska jeho obsahu a rozsahu, ale aj právneho dôvodu (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/74/2020; rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 83/2013; sp. zn. 32 Cdo 3867/2009). Ručiteľský záväzok v ručiteľskom vyhlásení zo dňa 18.05.2020 je koncipovaný ako ručenie za všetky záväzky UNB „z potvrdených objednávok tovaru o služieb“ uzavretých medzi UNB ako dlžníkom a pôvodným veriteľom v súhrnnej výške 2.000.000,00 eur, pričom z neho nie je zrejmé, či sa týka len existujúcich záväzkov, alebo aj záväzkov, ktoré vzniknú v budúcnosti. Žalovaný je toho názoru, že takéto vymedzenie zabezpečeného záväzku v ručiteľskom vyhlásení nespĺňa zákonné požiadavky podľa § 303 ObZ.

13. V neposlednom rade žalovaný namietal aj súdom priznané úroky z omeškania ako príslušenstvo žalovanej pohľadávky, dôvodiac tým, že žalobca najmenej do 28.09.2022 nepreukázal zaplatenie žalovanej istiny titulom ručenia pôvodnému veriteľovi žalovaného. Zo znenia ustanovenia § 308 ObZ vyplýva, že pokiaľ ručiteľ nezaplatil pôvodnému veriteľovi nárok vôbec, tak naňho neprešli práva s tým spojené. Ak ho uhradil len čiastočne, tak naňho prešiel nárok len sčasti. Okrem toho, že žalobca v konaní nepreukázal plnenie z ručenia v prospech pôvodného veriteľa, ani jeho rozsah, tak táto skutočnosť nebola žalovanému doposiaľ ani kvalifikovane oznámená zo strany pôvodného veriteľa. Ručiteľovi pritom vzniká nárok na úroky z omeškania v rozsahu zodpovedajúcom ním uhradenej pohľadávky od momentu, v ktorom toto plnenie z ručenia pôvodnému veriteľovi poskytol, najskôr však od momentu, kedy bola táto skutočnosť dlžníkovi oznámená pôvodným veriteľom alebo preukázaná ručiteľom ako novým veriteľom.

14. V prípade, ak ručiteľ plnenie dlžníkovi nepreukázal a ani pôvodný veriteľ mu takéto plnenie neoznámil, dlžník voči ručiteľovi nemôže byť s ohľadom na ustanovenie § 365 ods. 4 v spojení s § 369 ods. 1 a § 370 ObZ v omeškaní s plnením svojho záväzku, t. j. do momentu preukázania úhrady v prospech pôvodného veriteľa z titulu ručenia dlžníkovi zo strany ručiteľa, resp. oznámenia tejto skutočnosti dlžníkovi zo strany pôvodného veriteľa, nevzniká ručiteľovi nárok na úroky z omeškania. To ostatne vyplýva aj zo zákonnej úpravy § 526 ods. 1 a 2 OZ (zmluvná cesia), ktorá sa analogicky použije i pri subrogácii, tzv. zákonnej cesii, ktorá však v súkromnom práve nie je samostatne upravená.

15. Žalovaný preto zastával názor, že do omeškania voči ručiteľovi sa nemôže dostať skôr, než mu pôvodný veriteľ, resp. žalobca oznámi/preukáže plnenie z titulu ručenia, a teda žalobca nemá po túto dobu zákonný nárok na úroky z omeškania. Napokon, ak by nárok na úroky z omeškania mal existovať

už od momentu údajného a v konaní nepreukázaného plnenia z ručenia, došlo by tým k praktickému zmazaniu akéhokoľvek rozdielu medzi postúpením pohľadávky a ručením s dôsledkom zákonnej cesie.

16. Žalovaný v tejto súvislosti podporne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 2Obdo/73/2022 zo dňa 31. januára 2024, ktorým rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti príslušenstva zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

17. V nadväznosti na označené rozhodnutie najvyššieho súdu žalovaný podotkol, že ako štátna príspevková organizácia nie je zapísaná v obchodnom registri ako podnikateľ, nemá v predmete činnosti obchodovanie s liekmi a zdravotníckym materiálom, nemôže v obchodných vzťahoch používať a využívať rovnaké práva ako žalobca a uplatňovať princíp „čo nie zákonom zakázané, je dovolené“. Dochádza tu k stretu verejnoprávneho záujmu obmedzeného na možnosť konať len to, čo je dovolené - typické pre konanie štátnych a verejných orgánov, a teda aj UNB so súkromnoprávnym záujmom BFF (konať to, čo nie je zakázané) za účelom generovania zisku. Narúša sa tak významným spôsobom zásada rovnosti účastníkov. Žalovaný vstupuje do záväzkového vzťahu vo finančnej tiesni, lebo vopred vie, že nebude môcť vykonať riadne a včas úhradu za lieky a zdravotné pomôcky, napriek tomu je v záujme vyššieho verejného záujmu záchrany ľudského života a zdravia nútený vstúpiť do záväzkového vzťahu. Žalovaný je ďalej názoru, že by malo dôjsť k prelomeniu arbitrárneho rozhodovania súdov v posudzovaní záväzkových vzťahov, do ktorých sú nútené vstupovať štátne nemocnice pri obstarávaní liekov a zdravotníckeho materiálu vo vyššom verejnom záujme za účelom ochrany a záchrany zdravia a života ľudí, t. j. vo vyššom verejnom záujme ako je tvorba podnikateľského zisku vyťažaná z dlhodobo existujúcej a všeobecne známej insolventnosti štátnych nemocníc a rovnako aj k priznávaniu úrokov z omeškania v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a dobrými mravmi.

18. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, alternatívne rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne si nárokoval náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

19. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril podaním zo dňa 20.07.2024, v ktorom na odvolaciu argumentáciu žalovaného reagoval nasledovne:

20. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. d) /iná vada konania/ a písm. h) /nesprávne skutkové zistenia/ CSP, konštatoval, že z obsahu odvolania nie je zrejmé, v čom konkrétne majú tieto odvolacie dôvody spočívať.

21. S nesprávnym právnym posúdením veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) žalobca nesúhlasil, majúc za to, že skutkový stav bol v konaní pred súdom prvej inštancie nesporný, pričom žalovaný existenciu pohľadávok, ani ich úhradu v priebehu konania nespochybňoval.

22. K námietke žalovaného o neplatnosti inštitútu ručenia, ktorý mal v skutočnosti predstavovať simulovaný právny úkon - postúpenie pohľadávky v podobe zmluvnej cesie podľa § 525 ods. 2 OZ, poukázal na svoje predošlé vyjadrenie zo dňa 30.04.2024 a rozdiel medzi zmluvnou cesiou a ručením podľa § 303 ObZ, ako aj na rozhodnutia iných súdov o obdobnej otázke.

23. Žalobca nesúhlasil s tvrdením, že žalobou uplatnený nárok na úroky z omeškania odporuje zásadám poctivého obchodného styku a dobrým mravom s poukazom na bod 44 až 48 rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cob/74/2020 zo dňa 20.10.2022. Akýkoľvek peňažný nárok navyše nemôže byť v rozpore s poctivým obchodným stykom a súčasne aj s dobrými mravmi.

24. Za nedôvodnú považoval aj námietku žalovaného o neurčitosti ručiteľského vyhlásenia, pričom v tomto smere citoval rozhodnutie bývalého Okresného súde Košice II sp. zn. 35Cb/95/2020 zo dňa 03.11.2021, v ktorom súd k identicky znejúcej forme ručiteľského vyhlásenia uviedol nasledovné:

„Pokiaľ ide o argument žalovaného o neurčitosti ručiteľských vyhlásení čo do ich predmetu, súd uvádza, že vyhlásenie je jednostranným právnym úkonom toho, kto ručenie ponúka, a preto musí spĺňať aj všetky všeobecné požiadavky na platnosť právneho úkonu. Z vyhlásenia musí byť zrejmé, ktorý záväzok má byť ručením zabezpečený. Dôležitá je jeho presná identifikácia z hľadiska jeho obsahu a rozsahu, ale aj právneho dôvodu, pričom môže byť identifikovaný rôznymi spôsobmi, napríklad konkrétnym určením výšky záväzku, za ktorý sa ručenie preberá, ale aj odkazom na zmluvu, resp. inú listinu, v ktorej je záväzok jednoznačne identifikovaný. Určitosť ručiteľského vyhlásenia posudzuje súd. S ohľadom na teologický výklad súd uzavrel, že predmetné vyhlásenia spĺňajú podmienku určitosť právneho úkonu. Navyše, neurčitosťou ručiteľských vyhlásení argumentuje žalovaný, pričom tieto neboli adresované jemu, ale pôvodnému veriteľovi žalovaného dlžníka, spoločnosti MEDICAL GROUP SK a.s., ktorá, vychádzajúc z dôkazov preložených stranami v konaní, nemala žiadne pochybnosti o tom, akých pohľadávok sa ručiteľské vyhlásenia týkajú. Nakoniec súd dodáva, že žalovaný po tom, čo mu žalobca oznámil, že za neho plnil jeho dlh, nevzniesol námietku neurčitosti predmetných vyhlásení.“

Navyše, adresátom jednostranného právneho úkonu žalobcu - ručiteľského vyhlásenia - ktorým je príslušný pôvodný veriteľ žalovaného, považoval ručiteľské vyhlásenie za jasné, zrozumiteľné a určité, čo napokon viedlo k tomu, že pôvodný ručiteľ presne vedel, na zaplatenie akých pohľadávok má vyzvať žalovaného a v prípade, ak ich v stanovenej lehote neuhradí, tak zaplatenie akých pohľadávok môže požadovať zaplatiť od ručiteľa. Ak by ručiteľské vyhlásenia neboli určité a zrozumiteľné pre adresátov tohto prejavu vôle - pôvodných veriteľov žalovaného, proces plnenia z ručenia by neprebíhal medzi veriteľom a ručiteľom tak hladko a jednoducho.“

25. Svoje opodstatnenie nemá ani námietka o povinnosti žalobcu preukazovať plnenie z ručenia v konaní pred súdom prvej inštancie a údajnej koncentrácii konania, pričom rozhodnutie, na ktorom žalovaný postavil svoju obranu, bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/254/2022 zo dňa 19.04.2023. Plnenie v prospech pôvodného veriteľa žalobca preukázal Dohodou o vzájomnom započítaní záväzkov a pohľadávok zo dňa 30.12.2020, čo nakoniec uviedol aj konajúci súd v bode 7 odôvodnenia napadnutého rozsudku.

26. Nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného, ktorý zastával názor, že do omeškania voči ručiteľovi sa nemôže dostať skôr, než mu pôvodný veriteľ, resp. žalobca oznámi/preukáže plnenie z titulu ručenia, a teda žalobca nemá po túto dobu zákonný nárok na úroky z omeškania. V dôsledku subrogačných účinkov plnenia z ručenia v zmysle ObZ nie je daný žiaden právny dôvod k tomu, aby došlo k pozastaveniu plynutiu úrokov z omeškania vo vzťahu k predmetným istinám, ktorých vlastníkom je v súčasnosti žalobca. Práve naopak, žalobcovi prislúcha príslušenstvo k týmto istinám, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni plnenia z ručenia pôvodnému veriteľovi žalovaného. Narastanie úrokov z omeškania je možné zastaviť len plnením zo strany žalovaného dlžníka žalobcovi ako veriteľovi v dôsledku akcesorickej povahy príslušenstva pohľadávky. K takýmto záverom vo vzťahu k úrokom z omeškania napokon dospeli aj žalobcom označené súdy.

27. Žalobca sa nestotožnil s právnym posúdením účinkov plnenia z ručenia v bode 7 odôvodnenia napadnutého rozsudku, argumentujúc tým, že súd prvej inštancie si nesprávne zamenil právne účinky plnenia z ručenia podľa ObZ s právnymi účinkami ručenia podľa OZ, keďže poskytnutím plnenia za dlžníka, pôvodná pohľadávka voči dlžníkovi nezaniká, ale jej vlastníkom sa stáva žalobca v dôsledku plnenia z ručenia. Dlžník je naďalej v omeškani so zaplatením svojho záväzku, pričom dochádza iba k zmene v osobe veriteľa dlžníka z pôvodného veriteľa na ručiteľa ako nového veriteľa v dôsledku plnenia z ručenia, avšak nedochádza k zmene obsahu samotného záväzku (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 145/2011 zo dňa 16.11.2011).

28. Podotkol, že ustanovenia § 369 až 369d ObZ sú nielen kogentnými ustanoveniami podľa § 263 ObZ, ale aj výsledkom transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 7/2011/EÚ do právneho poriadku SR. Nesúhlasil s aplikáciou rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/73/2022 zo dňa 31.01.2024, na ktoré v odvolaní poukázal žalovaný, majú za to, že žalovaný sa snaží tento rozsudok dezinterpretovať v neprospech žalobcu

29. Poukázal na to, že v rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/59/2021 zo dňa 30.11.2022, publikovanom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2023 pod č. 11, najvyšší súd okrem iného konštatoval, že „Veriteľ má nárok na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávok podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 Nariadenia Vlády SR č. 21/2013 Z. z. vo výške 40,- Eur za každú pohľadávku, ktorá je predmetom samostatnej faktúry, a to aj v takom prípade, kedy si pohľadávky uplatňuje spoločne v jednom súdnom konaní. Musí však ísť o platby uskutočnené, ako odplaty za obchodné transakcie, resp. transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu (čl. 1 ods. 2 a čl. 2 bod 1 Smernice 2011/7/EÚ). Týmto vymedzením sú konajúce súdy viazané, a preto pri rozhodovaní o nároku na paušálnu náhradu nákladov v zmysle § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka musia skúmať súvislosť medzi každou obchodnou transakciou smerujúcou k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu a faktúrou nezaplatenou v termíne splatnosti, prípadne výzvou na zaplatenie za obchodnú transakciu.“

30. Právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/73/2022 zo dňa 31.01.2024 je neudržateľný aj preto, že na Súdnom dvore Európskej únie prebieha konanie Európskej komisie proti Slovenskej republike práve pre ignorovanie ustanovení smernice EÚ č. 7/2011 zo strany štátu, v zmysle ktorej musia štátne nemocnice platiť svoje záväzky najneskôr do 60 dní odo dňa dodania tovaru od dodávateľov, čo Slovenská republika a Ministerstvo zdravotníctva SR ako zriaďovateľ týchto nemocníc dlhodobo ignoruje, výsledkom čoho sú stámiliónové dlhy vo verejnom zdravotníctve. Konanie o tzv. infringemente je vedené na Súdnom dvore EÚ pod sp. zn. C-412/23 podľa článku 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

31. Žalobca záverom dodal, že pokiaľ pôvodný veriteľ neuplatnil žalované pohľadávky v oddĺžení a výslovne sa nevzdal príslušenstva týchto pohľadávok, tak žalobca má právo požadovať od žalovaného dlžníka zaplatenie príslušenstva v podobe úrokov z omeškania a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a žalovaný túto skutočnosť v konaní pred súdom prvej inštancie ani netvrdil. V neposlednom rade, v prípade rozhodnutia najvyššieho súdu išlo o pohľadávky, ktoré žalobca nadobudol ako postupník na základe zmluvnej cesie, pričom predmetom tohto konania sú pohľadávky, ktoré nadobudol žalobca voči žalovanému na základe plnenia z ručenia. Ide tak o úplne odlišný právny titul nadobudnutia pohľadávok voči dlžníkovi.

32. Z vyššie menovaných dôvodov žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

33. Na vyjadrenie žalobcu reagoval žalovaný odvolacou replikou zo dňa 23.07.2024, v ktorej zotrval na dôvodnosti podaného odvolania, zhrnul predošlú argumentáciu a k jednotlivým námietkam uviedol nasledovné:

34. Žalobca podľa názoru žalovaného nepochopil koncepciu oddĺžovania nemocníc v SR ako obchodnú zvyklosť. V kontexte dovolacieho súdu nie je podstatné, či dodávateľa zdravotníckeho materiálu a liekov si ako pôvodní veritelia uplatnili pohľadávku v oddĺžení, ale to, že žalovaný svoje pohľadávky do elektronického aukčného systému prihlásil. Podľa Dohody o podmienkach oddĺženia uzatvorenej medzi žalovaným a MZ SR, je záväzok povinnosť dlžníka plniť vo výške istiny bez príslušenstva veriteľovi, evidovaný v účtovníctve dlžníka v súlade so zákonom o účtovníctve, ktorý je ku dňu 30.06.2022 po lehote splatnosti, a zároveň nebude k dátumu úhrady v celej výške uhradený a súčasne je uvedený v Prehľad zväzkov.

35. Žalobou uplatnené príslušenstvo si podľa tvrdenia žalovaného pôvodní veritelia neuplatňujú, a to ani voči žalobcovi. Ide teda o zaužívanú obchodnú zvyklosť, a preto žalobca ako nový veriteľ, si uplatňuje takéto právo na príslušenstvo v rozpore s obchodným poctivým stykom a dobrými mravmi.

36. Podľa prezentovaného názoru najvyššieho súdu možno do určitej miery súhlasiť so záverom konajúcich súdov, že nie je v rozpore s poctivým obchodným stykom a dobrými mravmi, ak si napriek istej obchodnej zvyklosti veriteľa uplatnia aj príslušenstvo pohľadávky. Žalovaný ako zdravotnícke zariadenie spadá do špecifického režimu koncepcie oddĺženia. Na základe Dohody o podmienkach oddĺženia medzi žalovaným a MZ SR, mali všetci veritelia - dodávateľa zdravotníckej techniky, liekov a materiálu možnosť prístupit' do špecifického režimu oddĺženia prostredníctvom systému EAS, rovnako tak aj žalobca, či už s pohľadávkami získanými na základe postúpenie alebo ručenia.

37. Koncepciu oddĺženia Vláda SR zaviedla za účelom eliminovania výšky záväzkov a ozdravenia financií zdravotníckych zariadení. V procese oddĺženia sa pôvodným veriteľom vyplatí istina za podmienky vzdania sa príslušenstva. Ručiteľské vyhlásenia žalobcu a postúpenia znamenajú len to, že na rozdiel od pôvodných veriteľov, si žalobca uplatní voči žalovanému príslušenstvo v plnej výške. Pri takomto uplatnení príslušenstva pohľadávky zo strany žalobcu (na základe postúpenia alebo ručenia) dochádza práve ku konaniu v rozpore s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom v tom zmysle, že pôvodní veritelia majú historicky nepísanú a zaužívanú obchodnú zvyklosť akceptovanú už pri vstupe do záväzkového vzťahu s dlžníkom v podobe neuplatnenia si príslušenstva k pohľadávke nespĺnenej riadne a včas.

38. Na vyjadrenie žalovaného reagoval žalobca odvolacou replikou zo dňa 18.08.2024 s konštatovaním, že žalovaný žiadnym spôsobom nenadviazal na jeho vyjadrenie k odvolaniu.

39. Žalobca zastával názor, že žiadna dohoda o zákaze zmluvnej cesie uzatvorená podľa § 525 ods. 2 OZ nemôže mať vplyv na ručenie podľa § 303 a nasl. ObZ, nakoľko zmluvná cesia nemá nič spoločné s ručením. Otázkou uzatvorenia dohody o zákaze zmluvnej cesie formou offerty zo strany objednávateľa (nemocnice) na objednávke, súdna prax už v minulosti mnohokrát právoplatne uzatvorila tak, že samotným dodaním tovaru zo strany dodávateľa nedochádza k akceptácii návrhu na uzatvorenie dohody o zákaze zmluvnej cesie. Na uzatvorenie takejto dohody sa vyžaduje výslovný osobitný prejav vôle zo strany dodávateľa, a ten žiaden z veriteľov žalovaného neprodukoval, pričom k uzatvoreniu dohôd o zákaze zmluvného postúpenia pohľadávky nikdy neprišlo (viď rozhodnutia bývalého Okresného súdu Košice II sp. zn. 31Cb/120/2021; sp. zn. 36Cb/126/2018; sp. zn. 35Cb/72/2018 a obdobne aj rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/52/2020; sp. zn. 4Cob/99/2019; sp. zn. 3Cob/10/2019 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/59/2021; sp. zn. 1Obdo/100/2020).

40. Nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného, že podľa Dohody o podmienkach oddĺženia, žalobcovi neprináleží nárok na príslušenstvo pohľadávky v zmysle odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/73/2022 zo dňa 31.01.2024, pričom sám žalovaný opomenul

skutočnosť, že podľa tohto rozhodnutia má žalobca právo aj na príslušenstvo pohľadávky, pretože pôvodný veriteľ žalovaného sa ho písomným prejavom nikdy nevzdal.

41. Ani z vyjadrenia žalovaného, ani z predloženej dohody podľa žalobcu nevyplýva, že by sa obchodná spoločnosť INTRAVENA s.r.o. akýmkoľvek prejavom vôle vzdala v rámci procesu oddĺženia nároku na príslušenstvo pohľadávok a navyše, z ničoho ani len nevyplýva, že by si spoločnosť INTRAVENA s.r.o. uplatnila v procese štátom organizovaného dobrovoľného oddĺženia akúkoľvek pohľadávku alebo príslušenstvo, ktoré je/sú predmetom tohto súdneho konania. Dohoda medzi ministerstvom a nemocnicou nemá nič spoločné s dodávateľom žalovaného.

42. Za nedôvodnú označil aj námietku žalovaného o neuplatňovaní úrokov z omeškania pôvodnými veriteľmi voči nemocniciam s poukazom na rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 25Cb/184/2020 zo dňa 05.10.2021, ktorým súd žalovaného zaviazal na úhradu žalovanej istiny titulom vyúčtovaného úroku z omeškania spolu s paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Obdobne aj platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany sp. zn. 7Cb/14/2021 zo dňa 14.04.2022 a uznesenie bývalého Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 42Cb/50/2012 zo dňa 17.12.2013 o schválení zmiernosti medzi stranami sporu.

43. Ďalšie vyjadrenia súdu doručené neboli.

44. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP a rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

45. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

46. Súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie z hľadiska žalobcom uplatneného nároku, keď vykonal najmä všetky ním predložené listinné dôkazy, ktorými preukazoval dôvodnosť žalovaného nároku, prihliadol na procesnú obranu žalovaného ako aj na skutkové tvrdenia uplatnené procesnými stranami a zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 CSP dospel k správny skutkový záverom, vyplývajúcim z v konaní produkovaných dôkazov a skutkových tvrdení. Následne súd prvej inštancie vec aj správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite a v súlade so zákonom odôvodnil. Odvolací súd preto odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a s poukazom na § 387 ods. 2 CSP nepovažuje za potrebné závery, v ňom uvedené, opakovať.

47. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dopĺňa nasledovné:

48. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

49. Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

50. Podľa § 365 ods. 1 CSP /Odvolacie dôvody/odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

51. Podľa § 379 CSP, /Viazanosť rozsahom odvolania/, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak

a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,

b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov,

c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

52. Podľa § 380 ods. 1 CSP, /Viazanosť odvolacími dôvodmi/, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

53. Podľa § 154 CSP /Zákonná koncentrácia konania/, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

54. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

55. Podľa § 132 ods. 3 CSP, žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

56. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

57. Podľa § 153 ods. 2 CSP, na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

58. 27. V súvislosti s údajnou nezákonnou koncentráciou konania je potrebné najskôr zdôrazniť, že účelom a zmyslom koncentrácie v civilnom sporovom konaní (§ 153 a § 154 CSP) je najmä prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonomie vrátane rýchlosti konania, zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Toto pravidlo je lex generalis. Neaplikuje sa, ak osobitná právna úprava poskytuje strane sporu lehotu na vykonanie určitého procesného úkonu. Ak neexistujú osobitné dôvody, v zásade platí, že predloženie skutkových tvrdení alebo dôkazných návrhov až na pojednávaní nie je včasné, pretože by to mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytyčenie ďalšieho pojednávania. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnocuje v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlní alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že na procesný úkon neprihliadne, a tým mu neprizná procesné účinky. Sudcovská koncentrácia konania podľa § 153 CSP (na rozdiel od zákonnej koncentrácie konania) je teda v diskrečnej právomoci súdu. O tom, či súd omeškaný procesný úkon strany ospravedlní alebo nie, nevydáva procesné uznesenie. V odôvodnení rozsudku vo veci samej však vysvetlí, že na procesný úkon strany neprihliadol a z akých dôvodov (bližšie pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck. 2016.) (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 33/2021 z 26. januára 2021)

59. Podstata odvolacích námietok žalovaného spočívala v nasledujúcom:

- žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimitáciu včas a súd nesprávne neuplatnil sudcovskú koncentráciu konania

- ručenie bolo v danom prípade simulovaný právny úkon v dôsledku čoho je ručiteľský záväzok neplatný a to vzhľadom na obchádzanie zákazu postúpenia pohľadávok, konkludentne prijatého veriteľom žalovaného v dôsledku prijatia objednávok od žalovaného, v ktorom bol tento zákaz postúpenia

- ručiteľský záväzok je neplatný pre neurčitosť

- pri úroku z omeškania súd I. inštancie nevzal do úvahy námietky žalovaného o nepreukázaní plnenia z ručenia, pričom žalovaný tvrdil, že dlžník voči ručiteľovi nemôže byť s ohľadom na ust. § 365 ods. 4 v spojení s § 369 ods. 1 a § 370 (neposkytnutie potrebného spolupôsobenia veriteľa na splnenie záväzku) ObZ v omeškaní so splnením svojho záväzku do momentu preukázania úhrady v prospech pôvodného veriteľa z titulu ručenia

- priznanie príslušenstva je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku pričom v tejto súvislosti argumentoval aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/73/2022 z 31.01.2024.

60. K jednotlivým odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

61. V súvislosti o otázkou aktívnej vecnej legitímácie bol žalovaný názoru, že žalobca svoju vecnú legitimitáciu v súdnom konaní nepreukázal včas, keďže tak mohol urobiť skôr a následne preto súd I. inštancie nemal na tieto oneskorené dôkazy o vecnej legitímácii žalobcu prihliadnuť. Túto námietku odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú v celom rozsahu. Napriek skutočnosti, že žalobca mohol dôkaz o svojej vecnej legitímácii predložiť v súdnom konaní skôr, je výlučne na zvážení konajúceho súdu, či na prípadné oneskorene predložené dôkazy prihliadne alebo neprihliadne. Civilný sporový poriadok sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 ods. 2 CSP) koncipuje ako oprávnenie súdu neprihliadnuť na oneskorene predložené prostriedky procesného útoku, nie ako povinnosť súdu. Aj z vyššie citovanej časti uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 33/2021 z 26. januára 2021 vyplýva, že vyhodnotenie toho, či konajúci súd na prípadne oneskorené prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany prihliadne alebo nie je výlučne v kompetencii konajúceho súdu.

62. K námietke žalovaného o tom, že ručenie bolo v danom prípade simulovaným právnym úkonom v dôsledku čoho je ručiteľský záväzok neplatný a to vzhľadom na obchádzanie zákazu postúpenia pohľadávok, konkludentne prijatého veriteľom žalovaného v dôsledku prijatia objednávok od žalovaného, v ktorom bol zákaz postúpenia pohľadávok odvolací súd poukazuje na odsek 8 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd I. inštancie s tou námietkou žalovaného, vznesenou v konaní pred súdom I. inštancie, riadne vysporiadal a žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne dôvody nesprávnosti týchto záverov súdu. Vzhľadom na to, že základným predpokladom úspešného uplatnenia odvolacej námietky je uvedenie konkrétnej nesprávnosti rozhodnutia súdu I. inštancie, čo žalovaný vo vzťahu k tejto otázke neurobil, nebolo možné tejto odvolacej námietke žalovaného vyhovieť.

63. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, že ručiteľský záväzok vymedzený v ručiteľskom vyhlásení nespĺňa zákonné požiadavky a je neurčitý. V nadväznosti na formálne náležitosti samotného ručiteľského vyhlásenia zákon vyžaduje jeho písomnú formu. Určitosť zabezpečovaného záväzku vyžaduje jeho špecifikáciu čo do rozsahu /výšky pohľadávky/, obsahu /stanovenie konkrétnych práv a povinností zmluvných strán/, ako aj právneho titulu. Taktiež z účelu predmetného vyhlásenia vyplýva nutnosť presnej identifikácie jednotlivých subjektov, teda veriteľa, dlžníka a ručiteľa a zo znenia § 303 ObZ možno vyvodiť aj nutnosť dodržania obsahovej stránky vyhlásenia - záväzok uspokojiť veriteľa v prípade nesplnenia určitého záväzku dlžníkom. Na vznik ručiteľského záväzku sa nevyžaduje súhlas a ani žiadny iný úkon dlžníka. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie zastáva názor, že všetky zákonom stanovené náležitosti ručiteľského vyhlásenia boli splnené. V ručiteľskom vyhlásení boli riadne identifikované jednotlivé subjekty, ďalej určitosť zabezpečovaného záväzku /do súhrnej výšky 2.000.000,- EUR/ a jeho presná špecifikácia ako aj právny titul. Splnené bolo aj dodržanie obsahovej stránky vyhlásenia - záväzok uspokojiť veriteľa v prípade nesplnenia určitého záväzku dlžníkom. Odvolací súd poznamenáva, že súd I. inštancie sa s touto námietkou žalovaného, uplatneného v konaní pred ním riadne vysporiadal v ods. 7 napadnutého rozsudku.

64. K námietkam žalovaného, že pri úroku z omeškania súd I. inštancie nevzal do úvahy jeho námietky o nepreukázaní plnenia z ručenia, pričom žalovaný tvrdil, že dlžník voči ručiteľovi nemôže byť s ohľadom na ust. § 365 ods. 4 v spojení s § 369 ods. 1 a § 370 ObZ v omeškani so splnením svojho záväzku do momentu preukázania úhrady v prospech pôvodného veriteľa z titulu ručenia odvolací súd uvádza, že aj túto námietku musel vyhodnotiť ako nedôvodnú, keďže podľa § 308 ObZ, splnenie záväzku dlžníka ručiteľom má za následok, že ručiteľ nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa v spojení s § 340 ods. 1, 2 ObZ. Pri subrogačnej zmene v subjekte právneho vzťahu (zmene v osobe veriteľa v dôsledku splnenia ručiteľského záväzku) jednotlivé práva a nároky, vrátane nároku na úrok z omeškania nezanikajú ani nedochádza k ich zmene, ale prechádzajú na nového veriteľa, ktorý vstupuje do práv pôvodného veriteľa. Správne preto súd I inštancie zaviazal žalovaného aj na úhradu zákonných úrokov z omeškania, tak ako to požadoval žalobca a to od nasledujúceho dňa po splnení ručiteľského záväzku voči pôvodnému veriteľovi. Ak žalovaný namietal porušenie povinnosti žalobcu poskytnúť mu súčinnosť na splnenie jeho záväzku, neidentifikoval v tejto súvislosti žiadnu konkrétnu zákonnú alebo zmluvnú povinnosť, ktorú žalobca v tejto súvislosti porušil.

65. K námietke žalovaného, že priznanie príslušenstva - úrokov z omeškania je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, čo podľa žalovaného vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/73/2022 z 31.01.2024 odvolací súd uvádza, že v označenom rozhodnutí dovolací dospel k záveru ohľadne posúdenia poctivého obchodného styku a dobrých mravov pri uplatnení príslušenstva pohľadávky zdravotníckeho zariadenia zúčastňujúceho sa na Konceptii oddĺženia zdravotníckych zariadení, a to postupníkom tejto pohľadávky za takej situácie, kedy sa postupca tohto práva vzdal, čím sa koncepcie oddĺženia zúčastňuje (bod 85. odôvodnenia). V posudzovanom prípade však ide o vstup (nadobudnutie práv) ručiteľa do práv veriteľa v dôsledku splnenia svojho ručiteľského záväzku v nadväznosti na právnu úpravu subrogácie (§ 308 Obchodného zákonníka), kde sa pôvodný veriteľ koncepcie oddĺženia nezúčastnil, t. j. nejde o totožnosť právneho titulu a nie je ani daná účasť strán na Konceptii oddĺženia zdravotníckych zariadení. Dovolací súd v označenom rozhodnutí konštatoval nasledovné: „Jedine v prípade, ak by sa pôvodný veriteľ - postupca tejto koncepcie oddĺženia nezúčastnil, by bolo podľa najvyššieho súdu možné prijať právny záver konajúcich súdov, že uplatnenie nároku na príslušenstvo zo strany postupníka nemôže byť klasifikované ako rozporné s poctivým obchodným stykom a dobrými mravmi a išlo by o ich legitímny nárok, na ktorý by prípadná obchodná zvyklosť nemala žiaden vplyv, čo však nie je prejednávaný prípad.“ (ods. 84 rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/73/2022 z 31.01.2024). Z citovanej časti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nepochybne vyplýva, že ak sa pôvodný veriteľ koncepcie oddĺženia nezúčastnil, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, uplatnenie príslušenstva nemôže byť klasifikované ako rozporné s poctivým obchodným stykom a dobrými mravmi.

66. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného ako nedôvodné a nespôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

67. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných v § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/ a e/ CSP).